

FRÝDECKO ≈ MÍSTECKÝ PATRIOT

KULTURNĚ-SPOLEČENSKÝ MĚSÍČNÍK | ZDARMA | XII. ROČNÍK | BŘEZEN 2026

Slyšet není samozřejmost

rozhovor s Veronikou Širc
na stranách 8–10

KUPÓNOVÁ MÁNIE

Více než 30 kupónů najdete na webu!

www.ocfryda.cz

Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Kirchhofové – 12. část

Součástí národního podniku Slezan Frýdek-Místek bylo od ledna 1947 Bělídlo, úpravna a mercerizační ústav František Kirchhof. Kdy toto bělidlo vzniklo, kdo byli Kirchhofové a jaké byly jejich osobní a profesní osudy? To jsou jen některé z otázek, na něž se pokusí odpovědět tato nová minisérie o textilních podnikatelských rodech.

► Petr Juřák

Vládní komisař Franz Kirchhof

V minulém díle jsme se věnovali zaměstnancům a jejich pracovním a platovým podmínkám v období první československé republiky. Její existence skončila vojenským obsazením českých zemí německým wehrmachtem, utvořením na Němcích závislého Protektorátu Čechy a Morava a vznikem formálně samostatného Slovenského štátu. Tyto státoprávní změny měly samozřejmě vliv na řadu následných změn, které se dotkly rovněž situace v Raškovicích.

Výměrem zemského úřadu v Brně ze dne 12. června 1940 bylo obecní zastupitelstvo v Raškovicích rozpuštěno a následným rozhodnutím okresního hejtmána ve Frýdku z 11. července 1940 byl jmenován vládní komisař, kterým se stal Franz Kirchhof. S touto pozicí byla spojena pravidelná měsíční odměna ve výši 250 korun, která byla hrazena z obecního rozpočtu. Nejednalo se o nějak závratnou částku, navíc s vykonáváním funkce vládního komisaře byla spojena řada úředních povinností. Zřejmě právě z tohoto důvodu chtěl Kirchhof již v následujícím roce z této pozice rezignovat, ale vyšší německé úřady mu to neumožnily.

Továrna v době válečné

Franz Kirchhof s ohledem na své úřední povinnosti neměl příli-

š času věnovat se řízení podniku. V této nelehké situaci mu byl výraznou oporou a pomocí jeho otec Rudolf. Ten se do Raškovic vrátil zpátky z Mohelnice, kde pomáhal svému dalšímu synovi Heinrichovi. V Raškovicích převzal funkci ředitele podniku, a byl tak faktickým organizátorem všech aktivit firmy.

V roce 1942 došlo k požáru sušárny, v rámci následné obnovy došlo k rozsáhlé investiční činnosti, byla postavena velká budova nové sušárny, provedeny nadstavby mandlovný a kancelářské budovy a obnoveno koryto vodního náhonu. Rok před koncem války se dosavadní název firmy trochu pozměnil, podnik se začal nazývat Bělídlo, úpravna a mercerizační ústav František Kirchhof (*Bleiche-, Appretur – und Mercerisieranstalt Franz Kirchhof*).

Společenská (ne)angažovanost

Kirchhofové se na rozdíl od svých předchůdců v řízení podniku Adámků vůbec neúčastnili místního (*raškovického*) veřejného, politického a společenského života. Franz Kirchhof se však angažoval jinde, a to v rámci německých spolků a uskupení sídlících ve Frýdku a Místku, i když spíše jako pasivní člen. Jeho německá příslušnost od něj však žádala větší politickou a společenskou angažovanost. Stal se vedoucím místní skupiny nacistické strany (*NSDAP*), podílel se také na zřízení dvoutržní německé

Interiér vily Franze Kirchhofa, 30. léta 20. století.

Foto | Archiv Muzea Beskyd Frýdek-Místek

školy v Raškovicích. Ta byla určena pro děti místní německé menšiny, kterou tvořili úředníci a mistři Kirchhofovy továrny a nedaleké, avšak strategicky významné továrny na výrobu bezpečnostního skla pro letouny *Luftwaffe*. Tato továrna nahradila původní tkalcovnu: Podnik liliového plátna (*Lilien-Leinwand Unternehmung*), o níž jsme se zmiňovali v jednom z dřívějších dílů naší série.

Vášnivý řidič a lovec

Víc než veřejným politickým a společenským životem se Franz Kirchhof nechával strhnout osobními koníčky, zájmy a vášněmi. Mezi jeho libůstky (*kromě žen*) patřila rychlá jízda automobilem a lov zvěře. Víme nejméně o jedné dopravní nehodě, kterou způsobil. Odpoledne o svatodušní neděli roku 1914 jel nedovolenou rychlostí po tzv. říšské (*císařské*) silnici od Frýdku na Těšín, při projíždění Novými Dvory u Frýdku srazil osmiletou dívku, která utrpěla těžká zranění a na místě

zemřela. Franz Kirchhof byl vášnivým myslivcem. Speciálně jezdil na Slovensko, kde se věnoval lovu medvědů. Některé z ulovených zvířat si pak nechal vypreparovat či vyčinit jejich kůže. Kožešiny medvědů pak měl na podlaze ve své vile v Raškovicích, vycpané medvědy používal jako součást interiéru, např. jako držáky podnosů či luceren. Jednoho ze svých ulovených medvědů umístil do turistické chaty na Prašivé, kde se stal atrakcí pro několik generací turistů a návštěvníků. Další z jeho úlovků se po „přemístění“ z jeho vily po roce 1945 dostal nakonec v roce 1981 do frýdecko-místeckého muzea, kde se ihned stal součástí tehdy nově vzniklé expozice Beskydy – příroda a lidé. V muzeu už zůstal, nyní je umístěn v zámecké expozici, kde se stal součástí vybavení pánského salónu.

Jaké byly další osudy jednotlivých členů rodiny Kirchhofů a co se dělo s jejich raškovickým podnikem po roce 1945, o tom si řekneme příště. ■

INZERCE FMP-2244/01

Včelí obchůdek

Poctivé včelí produkty a výrobky z nich

Včelí obchůdek
Třebízského 116
Frýdek-Místek
www.vceliobchudek.cz

FRÝDECKO≈MÍSTECKÝ
PATRIOT
vychází
s podporou statutárního města
Frýdek-Místek.
FRÝDEK≈MÍSTEK

Deset let, které zachránily městu Frýdek-Místek historické továrny

Ještě před deseti lety to vypadalo jako jeden z příběhů se špatným scénářem – zavřené brány, rozbitá okna, chátrající fasády a postupně mizící industriální historie pod buldozery a bagry. Bývalé textilní areály ve Frýdku-Místku ale dostaly jiný scénář. Pomohlo memorandum uzavřené mezi městem Frýdek-Místek a společností SLEZAN HOLDING a.s., které už deset let drží základní pravidlo: historicky cenné průmyslové budovy se nemají bourat jen proto, že jsou staré.

Dokument, na jehož přípravě se v roce 2015 podílel dnešní náměstek primátora Jiří Kajzar spolu s architektkou Miladou Baumannovou, vstoupil v platnost v roce 2016 a od té doby postupně vrací do života místa, která byla dlouho uzavřená a bez využití.

Textilní továrny nejsou jen připomínkou průmyslové éry – pro Frýdek-Místek jsou také výrazným prvkem městské identity.

Právě zachování historické podoby a hledání nové náplně pro staré objekty se stalo hlavním smyslem memoranda.

Jedním z klíčových posunů posledních dekád je návrat dříve uzavřených areálů do běžného městského života. Jako první výrazný příklad zmiňuje město novou služebnu městské policie v Těšínské ulici, která vznikla rekonstrukcí někdejšího textilního učiliště. Podařilo se také najít nové využití i pro budovy ve Staroměstské a Hálkově ulici.

Memorandum ale neřeší jen samotné objekty. V praxi otevřelo cestu i k řadě konkrétních kroků, které se dotýkají každodenního fungování města. Díky dohodě se například podařilo připravit území pro vznik nového dopravního uzlu navazujícího na vlakové nádraží a Bulváru Adolfa Landsbergera.

Slezan vnímá memorandum jako zásadní bod obratu ve

Z Osmičky na Staroměstské ulici se má stát kulturní centrum.

vztazích s městem i jako praktický rámec pro dlouhodobé plánování. Zatímco první dekáda byla podle Slezanu stabilizační a přípravná, další období mají přinést pokračování rozvojových aktivit už pod taktovkou konkrétních vlastníků. Společnost uvádí příklady projektů, které vznikají díky tomu, že noví vlastníci získali rozvojové

plochy při respektování principů memoranda: Marlenka v areálu Hálkova, Lidl v areálu Staroměstská a Love Production v areálu Bavlňánská. Zbývající lokality, které bude rozvíjet přímo SLEZAN HOLDING a.s., mají nabídnout směs funkcí – od podnikání a služeb přes administrativu až po sociální a zdravotnické služby. ■

FRÝDECKO-MÍSTECKÝ PATRIOT

Registrační číslo MK ČR E 22263 | Vydává: Jiří Vítězslav Sachr
Adresa redakce: S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek
Kontakt: redakce@fmpatriot.cz, 608 832 606, www.fmpatriot.cz | Tisk: MAFRAPRINT, Pavelkova 7, Olomouc
Grafika: Studio 87, Josef Omelka | Distribuce: Česká distribuční k.s. | Nevyžádané příspěvky nevracíme
Za obsah inzerce zodpovídá její zadavatel, nemusí odpovídat názoru redakce
Neoznačené foto pochází z archivu redakce | Datum vydání: 6. 3. 2026 | Náklad: 26 700 ks
Foto na titulní straně: Jiří Vítězslav Sachr

Inzerce vám rád zprostředkuje
Jiří Vítězslav Sachr
Tel.: 608 832 606
redakce@fmpatriot.cz, inzerce@fmpatriot.cz

www.fmpatriot.cz

INZERCE FMP-2238/02

- Tepelná čerpadla alpha innotec
- Kotle na dřevo Blaze Harmony
- Instalace podlahového a ústředního topení
- Plynové kondezační kotle Broetje Heizung

www.hrusatop.cz

POLIKLINIKA
Místek
STAVOVSKÁ s.r.o.
partner pro vaše zdraví

Rychlé vyšetření klientů s osteoporózou na denzitometru. Objednací lhůty v řádu dní, případně na počkání.

Vyšetření lze absolvovat diagnosticky na základě podezření při úbytku kostní hmoty nebo v rámci Populačního programu pro prevenci osteoporózy.

Vyšetření v délce 15–20 minut provádíme nejen na základě doporučení-žádanky lékaře, ale i pro samoplátce. Cena vyšetření pro samoplátce je 800 Kč.

Objednávejte se mezi 7:00-12:00 a 12:30-14:00
na tel.: 558 900 242, 558 900 243

8. pěšího pluku 83, 738 01 Frýdek-Místek
www.pkmistek.cz

Tel.: +420 725 980 764, mail: d.hrusecky@email.cz, Místecká 176, 739 21 Paskov

SLOUPEK

Zima je fuč

Seběhlo se toho za ten uplynulý měsíc dost a dost. Sníh, mrazy, chvilková oteplení a zase mrazy. Masopustní veselí se prolínalo se sportovní událostí roku – zimními olympijskými hrami v Itálii. I tady bylo počasí trochu proměnlivé, ale výkonu sportovců nijak neubralo. Naše želízka v boji o medaile se svého nelehkého úkolu ujala s noblesou a bylo na nich vidět obrovské nasazení. V cíli zářivé úsměvy nebo slzy zklamání. Nehodlám nikoho oslavovat či zatracovat. Udělejte si to sami. Pouze v jednom jsem byl trochu zklamán. Myslel jsem, že hokejový mančaft půjde o kousek výš, ale osud k nám tentokrát nebyl tak milosrdný. Bohužel jsme si to zapřičinili sami předchozími výkony v základní skupině a mistrovský motor začal šlapat až proti javorovým listům. Pozdě. Dojemné a zároveň smutné bylo loučení s Martinou Šablíkovou, která dlouhá léta ovládala rychlobruslařské tratě. Smutný byl pohled na Ester Ledeckou. Ale jak se říká: Ne každý den je posvícení. Navíc komentáře vedené z „gaučového studia“ opravdu nejsou namístě.

Postrádal jsem větší flexibilitu našich sportovních redaktorů a pracovníků v pražském studiu. A protože přímé přenosy byly doménou italské televize, vždy jsem vzpomínal na práci našich kameramanů, střiháčů, režisérů při zařazování opakování klíčových momentů u přenosů. Kam se na nás Taliáni a ostatní hrabou. Trpěl při možnostech opakování zajímavých herních situací, vstřelených gólů a akcí, doplňujících nutně živou hokejovou atmosféru přímo v hale. Tu v „gaučovém studiu“ opravdu neprožijeme. S vnučkou Kájou, která u nás trávila zimní prázdniny, jsme před domem postavili sněhuláka. Chybějící uhlí namísto knoflíků a očí jsme nahradili kamínky. Uvědomil jsem si, že děti už nevědí, co je to uhlí. Mrkev jako nos byla našťástí originál. Starý hmec místo klobouku také. Po sněhulákově už zbyl jen hmec, ale zůstanou na něho vzpomínky, stejně jako na olympiádu. Před námi je jaro a s ním i (doufejme) sluneční dny, které už tolik chyběly. A na závěr? Italská televizí ale spoň potvrdili, že máme nejhezčí sportovní fanynky. To je fakt!

Martin Sládek (27. 2. 2026).

Sezona sdílených jízdních kol začala

S příchodem krásného jarního počasí vyrazili mnozí z nás na první toučky přírodou, ti sportovně založení usedli do sedel svých jízdních kol. Na začátku března se proto už tradičně vracejí do ulic města i tzv. sdílená kola společnosti Nextbike, která jsou zde provozována už šestý rok.

„Sdílená kola společnost Nextbike ve Frýdku-Místku provozuje od jara 2021. Díky příspěvku města mají lidé prvních 15 minut každé jízdy zdarma. Služba je tak ideální pro rychlé přesuny bez

závislosti na parkování či jízdních řádech. V minulém roce měli v našem městě cyklisté k dispozici 220 kol umístěných ve 128 stanicích,“ uvedl náměstek primátora Lukáš Slíva.

DNA pro kola, koloběžky a vozíky

Značení jednostopých i dvoustopých dopravních prostředků občanů, jako jsou kola, koloběžky, invalidní vozíky, pomocí forenzní syntetické DNA zahájí městští strážníci letos v dubnu. Na předmět se nanese speciální UV roztok se syntetickou DNA, která obsahuje unikátní kód uložený v databázi a podle kterého lze vlastníka jednoznačně určit. Pro pachatele

ke krádeži přesto dojde, výrazně roste šance, že se předmět najde a vrátí majiteli,“ vysvětlil důvod, proč město k preventivní aktivitě pravidelně dlouhodobě přistupuje. „Smyslem služby je tedy nejen odradit pachatele, ale především umožnit jednoznačnou identifikaci nalezeného kola či pomůcky a jejich vrácení majiteli,“ uvedl náměstek primátora Lukáš Kmec.

Podmínkou pro značení je, aby osoba vlastníci „vozidlo“ měla bydliště ve Frýdku-Místku, což musí doložit občanským průkazem. Každý značený kus by měl mít vlastní doklad o nabytí, a pokud tento bude chybět, může majitel na místě vyplnit čestné prohlášení o způsobu jeho nabytí. Forenzní značení se v posledních letech stalo důležitým prvkem např. při vyšetřování krádeží uměleckých děl a dalšího fyzického majetku. Syntetická DNA totiž není viditelná okem a nedá se odstranit bez poškození odcizeného předmětu. ■

Značení bude probíhat každé pondělí od jara až do podzimu.

je pak takový předmět prakticky neprodejný a snadno dohledatelný. Toto opatření by mělo zabránit krádežím nebo jejich ztrátám.

„Značení bude probíhat každé pondělí od jara až do podzimu, a to v budově městské policie na Těšínské ulici, Oddělení prevence a osvěty. Praxe z minulých let potvrzuje, že označené věci pachatele většinou odradí. A pokud

INZERCE FMP 2236/02

Kominictví
BUMBALA

+420 724 921 728
bumbala.lukas@seznam.cz
www.kominictvibumbala.cz

V minulém roce sdílená kola využilo téměř 14 tisíc lidí a v období od března do listopadu bylo zaznamenáno přes 127 tisíc výpůjček. Sdílená kola je možné „osedlat“ i v okolních obcích: Dobrá, Baška, Sviadnov, Žabeň, Paskov nebo ve Starém Městě. Loni byla zavedena služba, kdy se dají zapůjčit kola také v Ostravě, to samé platí i o jejich vrácení.

Další novum od roku 2025 jsou sedmirychlostní kola, která usnadňují jízdu do kopce. ■

Uctění památky statečných obránců

Každoročně stojí na čestné stráži u památníku skauti a členové ČsOL.

Tradičně každý rok se scházejí zástupci města Frýdku-Místku a Československé obce legionářské k pietní vzpomínce na statečné obránce Czajankových kasáren – příslušníků 8. pěšího pluku „Slezského“, kteří se 14. března 1939 postavili přesile německých vojsk, která zahájila okupaci Československa. Letos v sobotu 14. března v 16 hodin na Hlavní třídě v Místku připomeneme již 87. výročí této neblahé historické události, která na dlouhých šest let poznamenala celý československý národ. ■

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

Se smutkem jsme přijali zprávu, že nás ve věku 61 let opustil pan
Daniel DIOK
Odešel náš kamarád. Člověk rovný, svobodný a věrný tomu, čemu věřil. Měl rád underground - místa, kde si nikdo na nic nehraje a slovo platí. Budeš nám chybět. Kamarádi a kamarádky z undergroundu.

Chcete v našem časopise zveřejnit blahopřání k narozeninám nebo vzpomínku na své blízké a známé?

Kontaktujte redakci písemně na e-mail: inzerce@fmpatriot.cz
nebo na adresu redakce:
FRÝDECKO-MÍSTECKÝ PATRIOT
S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek
mobil: 608 832 606

Obnova zeleně na městském hřbitově

Do 30. dubna letošního roku je plánováno dokončení úpravy a obnovy zeleně v jižní části frýdeckého hřbitova. Plán zahrnuje obnovu dřevin ve špatném zdravotním stavu a nahradí je novými keři nebo stromy.

„Dožívající nevhledné tují, které vrůstají do oplotení i hrobových míst, uvolní místo novým. Nejen že se tím zlepší vzhled pietního místa, ale současně se zvýší i bezpečnost pro návštěvníky a ušetří se stále rostoucí náklady za pravidelnou údržbu a ořez, které právě vzhledem ke stáří původních dřevin již vyšplhaly na 115 tisíc korun ročně a bez kýženého estetického efektu,“ hodnotí akci náměstek primátora Lukáš Slíva. V rámci obnovy zeleně prošly kontrolou i stromy na okraji prostoru rozptýlové loučky. I tady poškozené a nemocné keře a stromy nahradí stromy nové. U ostatních dřevin bude proveden pravidelný zdravotní ořez. „Chceme, aby kácení dřevin s nevyhovujícím zdravotním stavem šlo vždy ruku v ruce s náhradní výsadbou. Zeleň na hřbitovech je nezbytnou součástí každého takového areálu. Pokud ale ohrožuje bezpečnost návštěvníků, musí se nahradit tak, aby opět poskytovala příjemné útočiště a tu správnou atmosféru pietního místa,“ dodal Slíva. Investice na údržbu si vyžádá 468 tisíc korun. ■

**FRÝDECKO-MÍSTECKÝ
PATRIOT
distribuuje Česká
distribuční, a. s.**

V případě, že vám nebyl doručen, obraťte se na reklamачní oddělení společnosti:
**tel.: 800 888 558
nebo
e-mail:
info@distribucni.cz.**

Vždy uveďte kompletní adresu.

Lidé si připomněli 4. výročí napadení Ukrajiny

Na náměstí Svobody v Místku se v podvečer 24. února sešlo několik desítek lidí, aby si připomněli čtvrté výročí napadení Ukrajiny ruským agresorem. Pietní setkání uspořádal Demokratický klub ve Frýdlantu nad Ostravicí a neslo se ve znamení solidarity s oběťmi války i podpory lidí, kteří museli opustit své domovy. Součástí programu byly písně Karla Kryla,

Také letos si lidé připomínali ruskou agresi na Ukrajině.

kteří v kontextu připomínky podtrhly téma svobody a odporu vůči bezpráví. Účastníci se zároveň zastavili k tiché vzpomínce a v krátkých vystoupeních zazněla výzva k zachování lidskosti, pokračování pomoci napadené zemi a k tomu, aby se na dopady konfliktu nezapomínalo ani s odstupem let. Závěr patřil společnému zpěvu a poslechu české a ukrajinské hymny. ■

INZERCE FMP-2247/01

STŘEDNÍ ŠKOLA ŘEMESEL FRÝDEK-MÍSTEK

„DÁVÁME SVĚTU ŘEMESLNÍKY“

MATURITNÍ OBORY

ELEKTROTECHNIKA, STAVEBNICTVÍ,
NÁBYTKÁŘSKÁ A DŘEVAŘSKÁ VÝROBA

UČEBNÍ OBORY

ELEKTRIKÁŘ, INSTALATÉR, TRUHLÁŘ, TESAŘ,
ZEDNÍK, MECHANIK PLYNOVÝCH ZAŘÍZENÍ

SPECIÁLNÍ UČEBNÍ OBORY

STROJÍRENSKÉ PRÁCE, ZEDNICKÉ PRÁCE,
STRAVOVACÍ A UBYTOVACÍ SLUŽBY

DVOULETÉ NÁSTAVBOVÉ STUDIUM S MATURITOU

NÁBYTKÁŘSKÁ A DŘEVAŘSKÁ VÝROBA,
PROVOZNÍ ELEKTROTECHNIKA

JEDNOLETÉ STUDIUM S VÝUČNÍM LISTEM

INSTALATÉR, MECHANIK PLYNOVÝCH ZAŘÍZENÍ,
TRUHLÁŘ, TESAŘ, ELEKTRIKÁŘ, ZEDNÍK

MOTIVAČNÍ A PROSPĚCHOVÁ STIPENDIA AŽ 51 000 Kč

**Individuální konzultace
a možnost návštěvy školy:**
Mgr. Vladimír Švidrnoch, DiS.
tel.: 728 979 399

STŘEDNÍ ŠKOLA ŘEMESEL, FRÝDEK-MÍSTEK, P. O.

Mgr. Vladimír Švidrnoch, DiS.
www.ssremesel.cz
tel.: 728 979 399

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Moravskoslezský
kraj

Ivo Pavlíkovi emigrovala celá kapela na Západ, a tak se vydal do Ostravy, kde objevil Věru Špinarovou

Rok 1969 byl pro bubeníka Waldemara Svatoše zlomový. Ze dne na den opustil školství a vydal se na profesionální uměleckou dráhu. V rozhovoru se vrací k hvězdné sestavě kapely Hammond kolem Borise Adámka, k prvním krokům projektu s Věrou Špinarovou a Ivo Pavlíkem – a také k dnes úsměvné, tehdy však mrazivé zkušenosti z Plavna, kde po politickém incidentu skončili muzikanti pod dohledem ozbrojenců s razítkem „v NDR nežádoucí“.

► Jiří Vítězslav Sachr

V závěru vyprávění v minulém čísle jste nás navnadil na vaše vzpomínky s Věrou Špinarovou a skupinou Ivo Pavlíka. Tomu ale ještě předcházelo koncertní vystupování se skupinou Hammond. Vyprávějte! Jak to tehdy bylo?

Hammond byla v té době špičková kapela, kterou zastřešoval Závodní klub Slezan. Sešla se v ní asi ta nejlepší parta muzikantů, kteří byli na konci šedesátých let v Místku k máni. Kapelník Boris Adámek – klávesák, který vše aranžoval a vedl, Leo Skuplík na tenor saxofon, baskytarista Pavel Horner, Ruda Sacký na trubku a já tomu všemu udával za svou bicí sestavou rytmus. Vokály zajišťovali zpěvák Hubert Hujčka a zejména dívčí klenot v naší pánské společnosti, Borisův objev Jana Giergielová. Ta se s Hammondem účastnila na počátku 70. let soutěží pěveckých talentů v Opavě a Jihlavě. Měla úspěch, natáčela s ostravským rozhlasovým orchestrem a v roce 1973 ji spolu s Adámkem a částí kapely angažovali v Semaforu, kde účinkovala v inscenacích Miloslava Šimka a Ludka Soboty. Filmoví diváci si ji pak mohou také vybatit

jako herečku v postavě kadeřnice v psychologickém filmu Jiřího Menzela Kdo hledá zlaté dno.

Říkal jste mi, že zlomový byl pro vás rok 1969...

Přesně tak! V podstatě ze dne na den jsem se rozhodl seknout s prací ve školství a vydat se na profesionální dráhu. Ivo Pavlíkovi emigrovala kapela do Západního Německa, a tak se vydal „na lov talentů“ do Ostravy, kde v porubském kulturáku hrával Majestic s Marií Rottrovou a tehdy mladičkou Věrou Špinarovou. Věrka už měla za sebou vítězství v soutěži U kytary, ale stále to ještě nebyla ta pozdější hvězda. Pro zkušeného a velmi schopného kapelníka, jakým Pavlík byl, nebylo problém přesvědčit ji ke společnému vystupování. Úkolem sestavit pro ni doprovodnou kapelu pověřil ostravského baskytaristu Ivo Durčáka, se kterým jsem hrál v Sochorově Big Bandu kulturního domu VŽKG. Hodil mi lano a já mu do vznikající skupiny přetáhl na oplátku ještě Leo Skuplíka z Hammondů. Vzpomněl jsem si také na Milana Michnu, který právě odcházel od Gustava Broma. Slovo dalo slovo a... Dohodli jsme se.

V roce 1970 se pak celý projekt rozjel naplno. První zkoušky

Frydecko-místecká hudební skupina Hammond. Nejvýše stojí je bubeník Waldemar Svatoš.

probíhaly v Ostravě, v místnostech budovy ostravského rozhlasu, kde jsme se dávali dohromady.

S Milanem jsou spojeny vaše vzpomínky na první zahradní zkušenost profesionálního muzikanta. Dnes úsměvné, ale tehdy tak tomu nebylo. O co šlo?

Svou první profesionální smlouvu jsem získal už dva roky před Pavlíkem a Špinarovou. Byli jsme s Michnou součástí kvintetu Ilji Holce, kterého zastupoval Pragokonzert, a získali profesionální angažmá vystupování v tehdejší východoněmeckém Plavnu. Z dlouhodobé smlouvy bylo nakonec jen měsíc hraní.

Jak už vám pro časopis Milan před léty vyprávěl, Ilja se kudlou třefoval do obrazu Ernsta Thälmana (*organizátora*

nezdařeného bolševického povstání v Hamburku v roce 1923 – pozn. redakce). Poté co na obraz ještě šlápnul a s otiskem od české pohorky ho nechal ležet na zemi, Němci okamžitě zahájili vyšetřování. Odvezli nás všechny na nádraží, kde nás se všemi nástroji a osobními věcmi nastrkali do vagonu. Pod dohledem ozbrojenců se samopaly jsem musel do posledního šroubku rozebrat všechny bubny a sundat z nich blány. Cestovní pasy, které nám zabavili, jsme dostali až na státních hranicích s německým razítkem: V NDR nežádoucí. Později jsme se z agentury Pragokonzert dozvěděli, že to byl velký politický průser, který řešilo nejvyšší vedení. I když to dnes vyvolává jen úsměvy, tehdy mi do smíchu rozhodně nebylo. ■

Pokračování v příštím čísle.

Na konci 60. let minulého století patřila skupina Hammond ke špičkovým hudebním tělesům v regionu.

Muzikanti Kvintetu Ilji Honce byli po měsíčním hraní v Casino baru z východoněmeckého Plavna vyhoštěni.

Půlstoletí frýdecko-místeckého hokeje: hala Polárka 7. 2. 2026

Exhibiční zápas týmu legend s hráči postupové sezony do první ligy 2015/2016

Foto | Samuel Rychecký

50
1976 - 2026
FRÝDEK-MÍSTEK
LEVI ŠTĚPÁN

Slyšet není samozřejmost. Nedoslýchaví zvukaři nám na koncertech a akcích ničí sluch

Třetího března jsme si připomněli Světový den sluchu – den, který upozorňuje na prevenci ztráty sluchu, včasnou diagnostiku i péči o sluch u dětí a dospělých. Se zakladatelkou spolku Jsem jedno ucho a autorkou stejnojmenných knih Veronikou Širc jsme mluvili o tom, proč slyšet ještě neznamená rozumět, jaké bariéry zažívají neslyšící v běžném životě a co může každý z nás udělat pro lepší komunikaci i ochranu vlastního sluchu.

► Jiří Vítězslav Sachr

Traduje se, že více než polovina obyvatel Prahy má kořeny na Moravě. Vy jste ale zvolila opačný směr a z Prahy se přestěhovala k nám do Frýdku-Místku, kde žijete už několik let. Co vás sem přivedlo?

Rodina. Moje rozhodování o odchodu z metropole bylo tehdy docela rychlé – následovala jsem do Frýdku-Místku svého budoucího manžela, který pracuje v dopravě. Během covidové pandemie jsem navíc zjistila, že spoustu věcí, které jsem dělala v rámci pražských aktivit, zvládnou i na dálku. Moje práce byla tedy přenositelnější na Moravu než manželova do Prahy. U něj to vzhledem k regionální působnosti na severovýchodě Moravy prakticky nepřipadalo v úvahu, takže jsem se mu přizpůsobila – a dnes jsem tady. Šťastná.

Ale jinak je to přesně, jak říkáte. I když jsme se sestrou obě rodačky z Prahy, náš rodinný původ má přes babičku moravské kořeny. A aby to bylo ještě pestřejší, dodám, že dědeček byl Slovák.

Přiblížila byste nám, čím vším se zabýváte?

Už od dětství jsem věděla, že chci být novinářka – pracovat

s písmenky, potkávat zajímavé lidi a zpracovávat jejich příběhy a životní osudy. Za sebou mám šestnáctiletou práci v regionálních redakcích Deníku, na Ministerstvu zdravotnictví jsem byla manažerka komunikace projektu o duševním zdraví, napsala jsem devět knih, píše scénáře pro Českou televizi, připravuji podcasty pro Nadaci Olgy Havlové a pomáhám neziskovým organizacím se sociálními sítěmi. Největší radost mi ale dělá osvěta v sociální oblasti, zdravotnictví a ve školství. Vnímám to jako své poslání.

V současné době jste také předsedkyní spolku Jsem jedno ucho, který jste zakládala. Napsala jste stejnojmennou knihu, na kterou jste před dvěma lety navázala pokračováním Jsem jedno (moravské) ucho. Co je jejich obsahem?

Jedná se o vyprávění lidí, kteří jsou neslyšící, nedoslýchaví nebo mají kochleární implantát. Opravdové osobnosti s neuvěřitelnými životními příběhy, které se vymykají naší představivosti. Lidé se sluchovým handicapem, kteří se přes nepřízeň vlastního osudu snaží uspět a žít plnohodnotný život. Na začátku mě fascinovalo, jak početná je skupina lidí se

Rodačka z Prahy Veronika Širc už ve Frýdku-Místku zapustila kořeny.

Foto | Jiří Vítězslav Sachr

sluchovým handicapem – zhruba půl milionu obyvatel v České republice, kteří mají omezený přístup k informacím. Žije mezi námi i několik tisíc neslyšících, pro které je mateřským jazykem znakový jazyk, nikoli čeština. Neslyší mluvené slovo, rádio, vysílání televize je pro ně při absenci titulků nebo tlumočnicka znakového jazyka téměř nepřístupné. Sluchový handicap je náročný a vede k sociální izolaci. Hluchoslepá americká spisovatelka Helen Kellerová kdysi řekla: „V úplné tmě a tichu, které mě oddělují od světa, mi ze všeho nejvíce chybí přátelský zvuk lidského hlasu. Slepota odděluje člověka od věcí – hluchota od lidí.“

Čím si vás svět neslyšících získal a co bylo impulzem věnovat se této oblasti?

Před třinácti lety jsem v redakci Pražského deníku vymyslela autorský seriál na pokračování s názvem Pražské neziskovky. Celkem více než stovka rozhovorů s lidmi

z organizací, které se věnují lidem s handicapem. A asi to byl osud, ale hned pro první díl jsem si vybrala neziskovku, která provozuje kavárnu s neslyšící obsluhou. Bariéru, která nás oboustranně oddělovala, bylo náročné překonat.

O rok později jsem se setkala během rozhovoru s dalším sluchově handicapovaným. Oproti prvnímu rozhovoru z kavárny, kde neslyšící kluk byl velmi stydlivý, stejně postižený senior Vláďa toho měl naopak spoustu na srdci. Když mi ale vyprávěl, jak s každým dopisem běží za tlumočnickem znakového jazyka, protože neví, jestli mu banka nabízí finanční bonus, nebo má například nedoplatek a je dlužníkem, protože češtině moc nerozumí a je pro něj až druhým jazykem, cítila jsem mezi mnou a Vláďou komunikační propast. Pokládala jsem otázky v češtině, tlumočnice Vláďovi ve znakovce překládala. Vláďa ve znakovém jazyce odpovídal, tlumočnice mi překládala jeho

Veronika Širc

- Šestnáct let pracovala na pozici redaktorky a zástupce šéfredaktora v Pražském deníku.
- Tři roky pracovala na Ministerstvu zdravotnictví na projektu Centra duševního zdraví II jako manažerka komunikace.
- V současnosti píše scénáře pro Českou televizi (pořad Televizní klub neslyšících), pro Výbor dobré vůle – Nadaci Olgy Havlové píše rozhovory a připravuje podcasty s dobrou vůlí.
- Žije ve Frýdku-Místku, je vdaná, maminka tří dcer ve věku 2 až 10 let.

Ocenění: Cena VVOZP Úřadu vlády

- V roce 2024: 1. místo v rozhlasové kategorii za podcast S dobrou vůlí.
- V roce 2020: 1. místo ve fotografické soutěži za fotografii Blížkost focenou v domově seniorů.
- V roce 2014: 1. místo v tiskové kategorii za seriál Pražské neziskovky.

odpovědi. Ani autorizace rozhovoru se neobešla bez prostředníka – tlumočnice...

Kniha Jsem jedno (moravské) ucho obsahuje deset silných příběhů lidí s vysokou ztrátou sluchu nebo neslyšících. Kde a podle jakého klíče jste si je vybírala?

Tím, že se v komunitě lidí se sluchovým handicapem pohybuji už hodně dlouho, mám pocit, že mnoho fascinujících příběhů si už do svého života tak nějak přitahuji. Celý život jsem sice žila v Praze, ale již tehdy jsem za poutavými lidskými osudy jezdila po celé republice – od Ústeckého kraje až po Zlínský kraj. Už tehdy jsem měla přátele se sluchovým handicapem i v Moravskoslezském kraji. Po přestěhování do Frýdku-Místku jsem tedy plynule navázala na psaní příběhů i s lidmi z předešlých knih. Příběhy se však neopakují. Mapuji v nich nové životní role hrdinů, kteří jsou spjati s Moravskoslezským krajem. Čtenářům se v knize kromě jiných představí neslyšící student medicíny, nedoslýchavá asistentka hluchoslepé holčičky, studentka vysoké školy, která ohluchla po léčích, fyzioterapeutka s kochleárním implantátem nebo vedoucí čety v ostravské vagonce.

Bylo těžké je přesvědčit ke spolupráci? Jde přece jen o jejich osobní intimní příběh.

Osobnostem se sluchovým handicapem vždy zdůrazňuji, že pro náš vztah je naprosto zásadní vzájemná důvěra. Že se nechystám zpracovat jejich příběh jako senzaci s bulvárním titulkem na přední straně, ale že ho chci podat citlivě a s ohledem na jejich osobnost – tak, aby to široké veřejnosti

Veronika Širc

Obálka knihy Jsem jedno (moravské) ucho přináší deset životních příběhů sluchově postižených osob.

pomohlo pochopit, jak s nimi v souvislosti s jejich handicapem komunikovat.

Protože když porozumíme tomu, jakými problémy a nástrahami si každý den lidé se sluchovým handicapem procházejí, dokážeme k nim snáz přistupovat s větší empatií a také jim pomoci tak, abychom jim život alespoň o něco zjednodušili. Věřím, že každé naslouchání mění svět k lepšímu.

Máte mezi nimi svého hrdinu?

Všichni si zaslouží veliký respekt a uznání. Pokud bych ale

měla vyzdvihnout pouze jednoho z nich, byl by to sedmadvacetiletý lékař David Buzrla. Jeho cesta za dosažením profesního snu byla opravdu trnitá, plná překážek. Přestože byl talentovaný, musel opustit gymnázium v Ostravě. Ne že by ho nevládal, ale vyučující se nedokázali přizpůsobit jeho sluchovému handicapu. A to měl spolužáky na vozíku i nevidomé... Těm vyučující dokázali přizpůsobit výuku. Neslyšícímu studentovi se sluchadly ne... Nevzdal se ale a odstěhoval se od rodičů do Prahy. Chodil na jediné gymnázium pro sluchově postižené v ČR, žil na internátu a pokračoval ve studiu,

tak aby zvládl náročné přijímací zkoušky na Ostravskou univerzitu. Uspěl a dnes je z něj lékař ORL v havířovské nemocnici. Aby mohl dokončit studia a komunikovat se svými pacienty, nechal si voperovat kochleární implantát, který původně odmítal.

Nad knihou převzala záštitu současná první dáma paní Eva Pavlová. Bylo složité získat vašemu projektu její podporu?

Přála jsem si téma sluchového handicapu více zviditelnit. A napadlo mě poprosit o záštitu manželku pana prezidenta. Poslala jsem jí oficiální žádost a ukázku mé tvorby. A byla jsem šťastná, když ji v záplavě tisíců dalších žádostí toto neviditelné – sluchové téma – zaujalo.

V době, kdy mi z prezidentské kanceláře telefonovali její kladné vyjádření, byl u mě ve Frýdku-Místku na návštěvě můj děda. Když se dozvěděl, kdo mi volal, s hrdotí a úžasem ve tváři řekl: „Verunko, no dobrý!“ A téma se opravdu díky ní podařilo zviditelnit, protože když se paní Eva Pavlová vyfotila s naší knihou a dala ji na svůj facebook, dostala se oklikou tato informace i k dědovi, který nemá sociální síť.

S programem besed navštěvujete základní školy. Jak na toto téma reagují děti ve věku 6-15 let? Vnímají téma jinak prvňáčci a jinak žáci vyšších ročníků?

Jsem ráda, že jste mi položil právě tuto otázku. Jen v tomto týdnu, kdy spolu děláme náš rozhovor, jsme uspořádali celkem devět besed na základních školách v Lískovci a v Novém Jičíně. Zrovna dnes jsem byla ve městě klobouků, kde jsme s kolegy

Za podcast S dobrou vůlí získala v roce 2024 Cenu VVOZP Úřadu vlády. Umístila se na 1. místě v rozhlasové kategorii.

Vzdělávat ohledně ochrany sluchu je třeba už od raného věku. Na snímku z roku 2025 je Veronika Širc s pátáky ZŠ Lískovec.

Dášou, která má osmdesátiprocentní ztrátu sluchu, vystoupily v rámci naší besedy před studenty prvního ročníku střední zdravotnické školy.

Na této škole, ze které se rekrutují budoucí sestřičky a zdravotní bratři, jsme s naším programem nebyly poprvé. Naše spolupráce zde trvá už tři roky, vedení nás k nim na besedy s prváky zve opakovaně. Když jsme s Dášou přicházely ke škole, za námi šel hlouček studentek. Jedna z nich povídala kamarádkám: „Dneska máme první hodinu přednášku o sluchu.“ Druhá na to: „Jo, slyšela jsem, minulý rok prý byla super!“ Toto je pro nás ta nejkrásnější zpětná vazba – téma sluchu, sluchového handicapu a ochrany sluchu dokáže oslovit i dospívající!

Besedy jsou interaktivní. Žáci se při nich smějí, jsou zamyšlení, dokáží se empaticky vcítit do lektora se sluchovým handicapem. Novým poznáním je pro ně, že slyšet ještě neznamená rozumět.

Podobné je to na základních školách. Jinak mluvíme s prvňáčky, jinak s devěťáky. A nově chodíme i do školek, které nás začaly

Veronika je matkou tří dívek, na snímku s nejmladší dcerou Jasminkou.

Foto | 4x archiv Veroniky Širc

samy oslovovat. Každá beseda je jiná, liší se v dynamice. Ale osobně mi hodně pomáhá, že mám tři dcery ve věku dva roky, pět a deset let.

Abychom si získali jejich pozornost, během besed hovoříme jazykem dětí. Poselství, které jim předáváme, je vždy stejné – ať už je to pro malé předškoláčky, nebo pro maturanty. Slyšet není

samozřejmost. Sluch si musíme chránit. Hluk nás obklopuje všude. A mnohdy si jdeme poškození sluchu sami naproti hlasitým poslechem hudby ve sluchátkách nebo na koncertech. Někteří ORL odborníci už přítom mluví o epidemii nedoslýchavosti! Světová zdravotnická organizace varuje, že pokud si dnešní mladí ve věku 12 až 35 let nebudou chránit sluch,

bude mít do roku 2050 každý čtvrtý člověk problém se sluchem.

A ono to není tak nereálné, jak se může dnes, v roce 2026, zdát. Ačkoli víme, že poslech nad 85 decibelů nám poškozuje sluch, minulý rok na festivalu ve Frýdku-Místku vyzýval moderátor návštěvníky, ať ukáží, jak dokáží být hluční. Hecoval je, ať překonají 105 decibelů z předešlého dne. A oni opravdu tuto hranici překročili. Spíkr s nadšením oznamoval, že křičeli na 115 decibelů! Na videu, které má festival doteď na sociálních sítích, je v jednom momentu vidět, že hluk byl pro některé už tak nesnesitelný, že si zakrývali uši...

Je hodně zvukařů, kteří mají už ze své podstaty povolání – pokud si nechrání uši – poškozený sluch. Tito pak ozvučují akce i pro naše potomky – na dětských dnech, na kulturních i sportovních akcích... A tím – zjevně nevědomky – ničí sluch už těm nejmenším.

To nebyla zrovna optimistická tečka. Doufám, že vaši osvětě bude dopřáno více slechu. Já byl dnes jedno velké ucho... ■

Pedagogové Střední školy řemesel ve Frýdku-Místku mapovali pracovní stáže pro žáky v Řecku

Střední škola řemesel ve Frýdku-Místku dlouhodobě vysílá žáky v rámci projektu Erasmus+ na zahraniční pracovní stáže, nejčastěji do Portugalska. Během posledního únorového týdne se tentokrát do řecké Thessaloniky vydali pedagogové odborných předmětů na stínování, aby navázali spolupráci s místními firmami a rozšířili možnosti praxí pro obory stavebnictví, dřevozpracující a gastronomie. Díky této přípravné cestě se vedle Portugalska a Španělska otevře žákům častěji i Řecko a nové zkušenosti posílí jejich portfolio i uplatnění na trhu práce.

Už několik let vysílá Střední škola řemesel ve Frýdku-Místku své žáky ze všech oborů na studijní pobyty do zahraničí. Žáci absolvují v rámci evropského vzdělávacího projektu Erasmus+ třítydenní a tříměsíční pracovní stáže nejčastěji v Portugalsku. V únoru se tentokrát vydali na stínování zástupci školy z řad pedagogů odborných předmětů do řecké Thessaloniky, aby se rozšířili možnosti

odborných praxí o další spolupracující organizace.

Náplní cesty pedagogů bylo seznámení se s místními firmami a možnostmi studentských stáží. Součástí stínování bylo také seznámení se s místní kulturou, a především praktické využití cizích jazyků.

Studijní cestu absolvovali vyučující zaštiťující výuku oborů stavebních, dřevozpracujících a gastronomie.

Na základě této přípravné cesty pedagogů budou vysílání na pracovní stáže žáci nejen do Portugalska, Španělska, ale častěji už i do Řecka. Každá z těchto zahraničních cest obohacuje žáky i pedagogy o nové zkušenosti a výrazně rozšiřuje obzory. Žáci si během studia výrazně obohatí svá portfolia zkušeností a zvyšují si

takto své uplatnění na trhu práce. Pedagogové se během studijních programů setkávají s kolegy z jiných škol z různých koutů světa, a díky výměně zkušeností tak mohou výrazně obohatit výuku.

Je zajímavé sledovat, jak se vzdělávání v různých zemích světa liší u stejného typu oboru nebo naopak shoduje a tyto poznatky pomáhají nejen k modernizaci výuky, ale i v některých ohledech

o uvědomění si pokrokových metod výuky u nás.

Během týdenního pobytu pedagogové pracovali ve firmách a společnostech Akron Restaurant (obor kuchař), Christos Paschalas (obor stavař), Patsalas Aluminium (obor strojní technik), Construction Company Chalkias Georgios (obor zedník) a Abatzis Themistoklis kai SIA OE – Epipto AVANTI (obor dřevař). ■ PR

Přestože počasí masopustnímu reji nepřálo, bylo na náměstí veselo

Dalibor Valášek (1961–2026): malíř, který naslouchal krajině i snu

Průznivce a milovníky tvorby beskydských výtvarníků zasáhla zpráva o úmrtí malíře Dalibora Valáška, rodáka z Ostravice, jehož život i tvorba byly hluboce spjaté se zdejší krajinou a přírodou. Odešel v sobotu 14. února 2026, v den svých 65. narozenin.

Patřil k autorům, kteří se k malbě propracovali mimo akademickou půdu – o to výrazněji však působila přirozená jistota jeho rukopisu. Začínal na základní umělecké škole a později pokračoval soukromým studiem u malířky a figuralistky Elišky Servátkové. Už na raných výstavách mezi tzv. nedělními malíři – mimo jiné na známých setkáních výtvarníků na Ostravici – jeho obrazy vyčnívaly suverenitou a profesionalitou, která se nedala přehlédnout.

Po tomto období se stáhl do ústraní. Léta hledal: cestoval, zkoušel, přemýšlel, nechával věci uzrát. Kolem roku 1988 se znovu výrazně připomněl několika úspěšnými výstavami a v roce 1989 učinil zásadní krok – vstoupil na profesionální dráhu. Nebylo to rozhodnutí „z vnějšku“, spíše vnitřní přiznání, že malování pro něj není jen dovednost, ale způsob života, obživy i seberealizace.

Jeho prvotní tvorba vyrůstala z beskydské krajiny. Postupně však začal krajinu propojovat s figurálními motivy, zejména s postavou ženy, často ve snovém až surrealistickém pojetí. Valášek netvořil podle předem vytyčených plánů,

maloval spontánně, jako by každý obraz byl vstupní branou do jeho nitra – do nálad, postojů a tichých otázek. V jeho dílech se krajina někdy rozpadá na fragmenty, z nichž vystupují figury a znaky, realita se prolíná s mýtem a snem. Žena, příroda a jejich vzájemné napětí i soulad patřily k jeho nejstálejším inspiračním zdrojům.

Jeho obrazy nejsou ideologické ani moralizující. Nevnučují výklad, spíše otevírají prostor pro divákovu zkušenost. Přesto v nich mnozí nacházel meditaci nad vztahem člověka a přírody, nad civilizací a jejím dopadem na lidskou duši – téma, které v prostředí Beskyd a v životě na dohled lesa získává zvláštní naléhavost.

Díla Dalibora Valáška jsou zastoupena v regionálních galeriích i soukromých sbírkách. Vystavoval ve Frýdku-Místku i dalších městech Moravskoslezského kraje. Zůstává po něm malířský svět, který není okázalý, ale vytrvalý – svět, který uměl být tichý i zneklidňující, konkrétní i snový. A především stopa člověka, jenž se nebál hledání, návratů ani nových výpadů do krajiny života.

Prázdné místo, které po něm zůstalo, potvrzují slova jeho kamarádky Jarmily: „Postava Dalibora Valáška pohybující se mezi jeho domovem a nádherným ateliérem patřila k místnímu dennímu koloritu obce. Bez něj mi nyní Ostravice připadá trochu jiná, tak nějak neúplná.“ ■

KALENDÁRIUM

BŘEZEN

1751	se narodil Josef Karel Schipp – katolický kněz, historik, rodák z Frýdku, kde také zemřel.
1811	se narodil Josef Onderek – katolický kněz ve Skalici a ve Frýdku, sběratel lidových písní, rodák z Těrlicka.
1851	se narodil Josef Skýba-Děhylovský – osvětový pracovník, divadelní ochotník, žil a zemřel v Paskově.
1861	se narodil Eduard Doležil – učitel, rodák z Brušperku, kde také působil.
1876	se narodil Josef Skotnica – sochař, řezbář, rodák z Raškovic.
1901	se narodil univ. prof. ThDr. Józef Berger – evangelický kazatel, rodák z Českého Těšína. se narodil Oldřich Stibor – dramaturg, divadelní režisér, rodák z Řepiště. se narodila Irena Zbrožková-Kubíková – loutkoherečka, divadelnice, rodačka ze Staříče. se narodil Ludvík Zeman – voják, člen Svobodovy armády v SSSR, jeho pozůstalost ve sbírce Muzea Beskyd, rodák z Frýdku.
1966	zemřel Jan Satinský – kronikář, publicista, rodák z Frýdlantu nad Ostravicí–Lubna, kde také působil a zemřel.
1996	zemřel Pavel Tobiáš – spisovatel, básník, rodák z Paskova.
2011	zemřel prof. PhDr. Ludvík Baran, DrSc. – filmový režisér, fotograf, rodák z Frýdlantu nad Ostravicí.

DIVADLA

Nová scéna Vlast, Místek

8. 3., 15:00 Dlouhý, Široký a Bystrozraký

V klasické pohádce hrají herci, loutky a v hojně míře i písničky. Dlouhý se ze svých čtyřiceti centimetrů dokáže vytáhnout až do dvou metrů, Široký se šíří k neudržení a Bystrozraký po sundání šátku bývá své světelné oči. Uvidíte statečného prince, krásnou princeznu a škodolibého Černokněžníka, který princeznu unese na svůj zámek. A to je právě něco pro Dlouhého, Širokého a Bystrozrakého! Uvádí divadlo Koráb.

15. 3., 15:00 Sny skřítků Smítka

Příběh pro malé zlobindy o tom, proč některé děti zlobí. Děj se odehrává ve skladu snů. Děti se snadno sžijí s hlavní postavou příběhu – zlobivým skřítkem Smítkem, který není zlý, jen se neumí správně prosadit a napáchá řadu rošťáren. Když se ale jeho známý dostane do nebezpečí, náš Smítko neváhá a ihned riskuje jen proto, aby zachránil kamaráda. To se mu nakonec podaří. Všichni kolem začnou Smítku obdivovat a Smítko zjistí, že mít kamarády je báječná věc. Uvádí Lidušino divadlo.

19. 3., 19:00 Bečva

Absurdní absurdita. Kdo 20. září 2020 otrávil v řece Bečvě 40 tun ryb? Zásadní otázka pro agenta Dalea Coopera z Twin Peaks, který přijíždí do Valašského Meziříčí a nestačí se divit. „Případ, který je ve své podstatě depresivní a absurdní, diváka v divadle rozesměje. A to je něco, co všichni potřebujeme,“ napsala Zuzana Vlasatá v Divadelní revue. Uvádí divadlo Kam jdeš?

22. 3., 15:00 Kouzla skřítků

Veselá pohádka o dvou malých domácích skřítkách a jejich velkém dobrodružství. Zivdávý skřítek Peříčko už má dost tatínkových večerních vyprávění o tom úžasném světě za dveřmi jejich útulné nory. Jednoho dne proto přesvědčí svého staršího mrzutého brášku Hadráska, aby s ním vyrazil na tajnou objevitelskou výpravu. Příběh o odvaze a přátelství je plný humoru, napětí a nečekaných zvratů. Ukáže dětem, že ty nejdůležitější věci najdeme často na těch nejobyčejnějších místech. Uvádí divadlo Na Větvi.

24. 3., 19:00 Na křesťnám jméně záleží

Příběh úspěšného spisovatele Davida, který jednoho večera zjistí, že neví nic o své hospodyně, kterou zaměstnává celých dvacet osm let. Ona o něm ví naopak téměř všechno a David se jednoho večera o ní snaží konečně také něco dozvědět. Mohlo by se zdát, že vzdělaný David bude mít v konverzaci pořádně navrch, jenže hospodyně Lucy, kterou David přirovnává k „oprsklé filmové hvězdě ze čtyřicátek“, mu je v dialogu překvapivě dobrým partnerem a to, že má Davida přečteného, je pro ni samozřejmě velká výhoda. Mezi oběma to jiskří a děj se dynamicky posouvá kupředu. Když už má divák dojem, že všechno ví, následují další a další překvapení... Uvádí činoherní studio Bouře.

29. 3., 15:00 Šípková princezna

V jedné zemi za devatero horami a devatero řekami se v království krále Ctírada narodí princezna Růženka. Přizvané sudičky dají Růžence do vínku moudrost, krásu a štěstí. Ale sudička, která nebyla pozvána, vyříkne nad Růženkou zlou kletbu. Podaří se princovi Janovi a jeho sluhovi Jakubovi zrušit neblahou věštbu a princeznu Růženku od kletby osvobodit? Vždyť přece láska ta všechno překoná, láska je silnější než zlo. Uvádí divadlo Julie Jurišové.

1. 4., 16:30 Pavilon B

Byly u nás časy, kdy si člověk musel hrát na blázna, aby mohl něco nahlas říct jako normální člověk. Bylo to na začátku 80. let 20. století, kdy si Stanislav Štepka musel vymyslet pro Radošinské naivní divadlo psychiatrickou léčebnu s primářkou, jejím pomocníkem a skupinou pacientů, abych mohli z jeviště nahlas mluvit o manipulaci s lidmi, ale i o moci a nemocech mocných. Pavilon B jednoznačně oslovil diváky, vždyť se hrál od premiéry v roce 1984 do začátku 90. let skoro třikrát. Uvádí Radošinské naivní divadlo.

1. 4., 19:00 Pavilon B

Uvádí Radošinské naivní divadlo.

Divadelní klub D.N.A., Frýdek

14. 3., 19:00 ImproFrmol vs. Valouny

Soubor divadelní improvizace.

19. 3., 19:00 Medvěd a námluvy

Dvě jednoaktové komedie Antonína Pavloviče Čechova v podání divadelního souboru D.N.A.

Divadlo Čtyřlístek, Frýdek

13. 3., 18:00 Za dobrotu na žebrotu!!!

Obnovená premiéra původní autorské frašky plné triků, kouzel a nečekaných dobrodružství během strastiplného putování pohádkovým světem za záchranou něčeho většího než jen jednoho království. Hraje Divadlo Šmíry Frýdek-Místek.

14. 3., 19:00 Jizz Bizz

Muž je s mrtvicí převezen do nemocnice. Jeho truchlící žena zjistí, že svým tělem vydělával tajně spoustu peněz. Rozhodne se udržet jeho podnikání v chodu i přesto, že je v kómatu. Premiéra představení v anglickém jazyce. Hraje Enthemor kolektiv Frýdek-Místek.

21. 3., 15:00 Včelařská pohádka

Když krále bodne včela, začnou se dít věci. Včely musí opustit království a s nimi i princezna Tereza. Co jí tam venku čeká? A vrátí se někdy domů? Autorská činoherní pohádka pro diváky od 5 do 105 let. Hraje Divadlo Vitriol Frýdek-Místek.

Národní dům, Místek

14. 3., 17:00 Muzikál Kniha džunglí

Seznámíte se s odvážným Mauglím, moudrým vlčím vůdcem Akélou, ušlechtilým a statečným panterem Baghírou, rozverným medvědem Balúem, králem opic – gorilou Ludvíkem, a hadem Kaá. O napětí se postará nelitostný tygr Šerchán, jeho komicko-zákeřný společník hyena Tabaki a atmosféru odlehčí i vtipný a upovídaný papoušek a další známá zvířata.

KINA

Kino Vlast

8. 3., 19:00 Čitová hodnota

10. 3., 19:00 Drobná nehoda

11. 3., 10:00 Poslední vikink

14. 3., 15:00 Arco

15. 3., 17:00 Vítězné oscarové filmy v kině Vlast

15. 3., 19:00 Sbornistr

18. 3., 10:00 Hamnet

20. 3., 9:30 Websterovi:

Příběhy na pavoučím vlákně

21. 3., 15:00 Nejlepší z nejlepších: GOAT

22. 3., 19:00 Tajný agent

25. 3., 10:00 Štúr

28. 3., 18:30 Zdeněk Svěrák 90

29. 3., 19:00 Čaroděj z Kremlu

31. 3., 19:00 Matka

KD Lískovec

28. 3., 17:00 Mazlíčci v průšvih

28. 3., 19:00 Dream team

Další aktualizovaný program kina na www.kulturafm.cz

Kino Palkovice

6. 3., 19:30 Šviháci

8. 3., 17:00 Princezna stokrát jinak

13. 3., 19:30 Když se zhasne

15. 3., 17:00 Domácí příšerky 2

20. 3., 19:30 Čaroděj z Kremlu

22. 3., 17:00 Medvědí princ

27. 3., 19:30 Poberta

29. 3., 17:00 Tafti a kámoši z pouště

3. 4., 19:30 Velikonoční pondělí

5. 4., 17:00 Superpěs Karlík

KONCERTY

Národní dům, Místek

9. 3., 18:00 Koncert žáků ZUŠ Frýdek-Místek

Vystoupení nejlepších žáků, kteří ZUŠ a město Frýdek-Místek často reprezentují na různých soutěžích, přehlídkách a koncertech v ČR i zahraničí.

20. 3., 18:00 Jarní swingový večírek

Swingový večírek s kapelou Akuma.

26. 3., 19:00 Pavel Šporcl – Rebel with the Blue Violin

Pavel Šporcl se v tomto zbrusu novém projektu poprvé představuje jako rockový houslista. Připravte se na neuvěřitelnou jízdu plnou známých rockových hitů, jejichž interpretace vás zvedne ze židle. To vše v podání našeho nejvýznamnějšího houslisty a jeho nové kapely spojující špičkové interprety z oblasti jazzu a rocku. V programu zazní hity od legend jako Deep Purple, Led Zeppelin, Pink Floyd, Rolling Stones, z tuzemských pak Olympic nebo Elán a současné autory zastoupí třeba Billie Eilish.

Hospůdka U Arnošta, Frýdek

14. 3., 20:00 Slávek Janoušek

Jarní koncert legendárního písničkáře Slávka Janouška s Kapelou slibuje další z pohodových, veselých i hloubavých večerů, jelikož přesně takové Slávkovy písně jsou.

27. 3., 20:00 Expedice Apalucha

Koncert opavské pohodové kapely s charismatickým frontmanem Jurou Bosákem a jeho zajímavou tvorbou. Silné písničky s osobitými texty okouřeně dynamickou muzikou, která má kořeny v blues, folku a dostává se i do rockových poloh.

Klub Stolárna, Frýdek

21. 3., 20:00 Devátá planeta trio

Klasické jazzové trio muzikantů si v rámci každého koncertu zvolí jiného hosta. Znalcům a pamětníkům část sestavy evokuje starobylou jazzovou lahůdku pod názvem The Gizd Q, takže jistě je na co se těšit.

28. 3., 19:00 Michal Tučný Revival Band

První letošní koncert kapely Michal Tučný Revival Band, který bude věnován největší legendě československé country.

VÝSTAVY

Muzeum Beskyd

do 15. 3. Alexandr Mosio – Zlomenina času

Retrospektivní výstava obrazů malíře a místního patriota Alexandra Mosia je věnována jeho životnímu jubileu – 70. narozenin. Výstava nabízí průřez tvorbou posledních dvou desetiletí, v nichž lze sledovat postupný vývoj malby i výtvarného rukopisu autora. Můžeme se těšit na starší práce ovlivněné impresionismem i expresivněji pojaté obrazy inspirované rodovým Frýdkem-Místkem i autorovými pobyty v Anglii, Skotsku, Provence, Thajsku, na Novém Zélandu a cestami napříč zeměkoulí. Nejnovější expresivní malby, orientované již více na jeho vnitřní představy, naznačují malířův současný příklon k pocitové a dějové abstrakci.

do 29. 3. Karla Stiborková – Kousek tajemna

Karla Stiborková představí cyklus svých charakteristických, tajemně působících abstrakcí, ve kterých jsou jakoby poskládány střípky magického zrcadla a jejich odraz se stává nositelem symboliky barevného vyjádření. Obrazy často připomínají fragmenty snů. Vliv na tento druh tvorby měly studijní cesty a plenery v zahraničí, které rozšířily její výtvarný rozhled. Má za sebou 150 individuálních i společných výstav hlavně v zahraničí. Vystavovala v Polsku, Litvě, Itálii, Francii, Německu, Rakousku, USA.

do 12. 4. Hory a jejich chaty

Doprovodná výstava na chodbě u expozice Beskydy – příroda a lidé. Od konce 19. století se začaly formovat české i německé turistické spolky. Jejich činnost se mimo jiné zaměřovala na stavění útulen, chat. Nejvíce jich bylo postaveno do 20. let do poloviny 30. let 20. století. Mnohé z těchto chat byly přebudovány, zmodernizovány a slouží dodnes, jiné byly opuštěny, zničeny ohněm i člověkem.

do 26. 4. České korunovační klenoty... na dosah

Ukání putovní výstava přináší mistrovské a detailní repliky českých korunovačních klenotů, vytvořené světově uznávaným šperkařem Jiřím Urbanem a jeho týmem. Poprvé tak uvidíte kompletní soupravu korunovačních předmětů včetně středověkého žezla a jablka Karla IV. i Svatováclavského meče. Výstava představí také osudy 22 českých panovníků napříč pěti staletími prostřednictvím atraktivních exponátů, panelů a historických ukázek.

Knihovna Místek

do 31. 3. Nadě Ester Chytková & Lucie Tomčalová – Magical plants

Výstava kreseb ve výstavních prostorách schodiště knihovny.

do 6. 4. František Buba – Frýdek-Místek uhlem a perem

Výstava člena V-klubu ve výstavních prostorách studovny.

Centrum aktivních seniorů, Místek

od 9. 3. Obrazy V. Schülerové

Výstava obrazů potrvá do 27. 3.

Minigalerie Cukrárna Pod Lysou, Frýdlant nad Ostravicí

do 22. 3. Józef Drong – Dojmy z přírody

Výběr tvorby představí pohled do klíčových námětů významného umělce našeho regionu, rodáka z Louk nad Olší.

od 23. 3. Valaško v umění

Výstava výtvarné tvorby zaměřená tematicky na oblast Valaška.

Výstavní síň Viléma Wünscheho, KD Havířov

do 26. 3. Ivo Novák – Náš svět

Výstava obrazů frýdecko-místeckého výtvarníka Ivo Nováka.

Knihkupectví Kapitola, Místek

do 14. 4. Veronika Bílková – Bohuslav Martinů

Veronika Bílková je autorkou již tří nádherných publikací věnujících se nejvýznamnějším skladatelům (Beethoven, Smetana, Martinů). Není jen ilustrátorkou, ona ty knihy celé píše a doprovází svými nádhernými malbami.

OSTATNÍ

Knihovna Místek

10. 3., 17:00 LiStOVáNi.cz:

Veronika González – Blízci

Projekt LiStOVáNi představuje každý měsíc zajímavé a aktuální knihy. Tentokrát je to kniha – silný příběh o toxických vztazích jedné vesnické rodiny. Účinkují: Pavla Dostálová, Věra Hollá a Lukáš Hejlik.

13. 3., 18:00 Na kole přes Afriku

Cestovatelská přednáška Tadeáše Šímy. V roce 2017 vyjel na kole do Kapuského Města v Jihoafrické republice. Během sedmi měsíců ujel na kole třináct tisíc kilometrů a navštívil patnáct států černého kontinentu.

16. 3., 17:00 Budování vztahu ke knize u dětí (nejen) se sluchovou ztrátou

Pořad z cyklu Zákoutí světa Neslyšících pro slyšící, nedoslyšavé i neslyšící čtenáře, diváky a posluchače. Pohádkové knižní setkání se dvěma pohádkovými příběhy a navazujícími interaktivními workshopy.

17. 3., 14:30 Uč MIG! Psychologie médií a (dez)informací

Na třetím ze čtyř workshopů pro učitele a osoby pracující ve vzdělávacím systému se podíváme, proč jsou hoaxy „sexy“, jak fungují kognitivní zkratky a proč vzniká závislost na sociálních sítích. Z důvodu omezené kapacity je potřeba se předem registrovat e-mailem na: liberdova@mkmistek.cz nebo na telefonu 777 239 640.

19. 3., 8:30 Brain&Breakfast – Umělá inteligence? Co má to dítě proboha ted' studovat!

Přímý přenos ranní online přednášky Josefa Šlerky. Generativní modely AI ulehčují dennodenně práci milionům lidí. O jaké dovednosti nás AI může připravit a jaké čtosti potřebujeme, abychom přežili? A co se budeme muset učit, abychom se adaptovali na novou dobu a hlavně kde?

19. 3., 17:00 Hravé autorské čtení se spisovatelkou Michaelou Fišarovou a hercem Miroslavem Reilem

24. 3., 17:30 Irwin Allen Ginsberg
Večer věnovaný životu a dílu jedné z vůdčích osobností beatnické generace. Účinkují Pavel Buchta, Jana Klečková a Olga Szymanská.

26. 3., 17:00 Baroko

Pokračování další z přednášek PhDr. Věry Strakošové z cyklu dějiny evropského umění nás zavede do té části období baroka.

31. 3., 14:30 Uč MIG! Sociální sítě pod lupou

Umělá inteligence už není sci-fi – mění média i vzdělávání a stále víc zasahuje do života našich studentů. Prozkoumáme, jak AI ovlivňuje to, co čteme a vidíme, a jak s ní smysluplně pracovat ve škole. Podíváme se i na etické otázky a na to, jak připravit žáky na svět, kde umělá inteligence hraje zásadní roli. Závěrečný workshop je určen i úplným začátečníkům – není třeba žádná předchozí zkušenost s AI, začínáme od základů. Z důvodu omezené kapacity je potřeba se předem registrovat e-mailem na: liberdova@mkmistek.cz nebo na telefonu 777 239 640.

Kulturní centrum, Frýdlant nad Ostravicí

9. 3., 18:00 David Kašper – Návrat do budoucnosti

Přednáška frýdlantského rodáka, zakladatele mezinárodní multimiliardové finanční skupiny Purple, o technologiích, které už dnes existují a v následujících deseti letech zásadně promění svět kolem nás. To, jak pracujeme, podnikáme, investujeme i žijeme. Téma budoucnosti je jeho vášní i profesí. Vy si odnesete konkrétní praktické tipy a myšlenky, které mohou obohatit váš život, otevřít nové perspektivy a pomoci lépe se připravit na dobu, která přichází.

Muzeum Beskyd, exkurze, workshopy, komentované prohlídky a přednášky

11. 3., 16:00 Preparátorství – od nálezu k muzejnímu exponátu

Společně s PaedDr. Jiřím Tronečkem nahlédneme do světa preparátorství, které spojuje vědu, řemeslo i estetiku. Posluchači se seznámí s historickými kořeny oboru, moderními technologiemi i etickými aspekty práce s přírodními exponáty. Přednášející ukáže, jak preparátorství přispívá k vzdělávání, ochraně přírody a muzejnictví, a poodhalí, co obnáší cesta od přírodního nálezu až k hotovému muzejnímu exponátu.

12. 3., 16:30 Studánky a prameny pod Bílou horou

Ve Štramberku a Koprivnici se nachází kolem 30 studánek, pramenů a historických studní, např. Jasníkova studánka, Šutyrova studánka, Markétin pramen, Dolní korýtko, Hřbitovní studánka, pramen Havířenská a další. Přednáška bude doplněna promítáním fotografií studánek a pramenů.

19. 3., 16:30 Drobné památky a výtvarné objekty na území Frýdku-Místku

Ve Frýdku-Místku je několik desítek historických plastik, drobných i monumentálních výtvarných objektů, řada dalších se nedochovala v původním stavu nebo zanikla. Přednáška posluchačům přiblíží jejich osudy.

25. 3., 18:00 Černá Hora s Jiřím Kráčalíkem

Po přistání nízkonákladovým letem do hlavního města Podgorice si půjčíte automobil a navštívíte ty nejatraktivnější místa Černé Hory. Projedeme např. kaňon Morača, prostoupíme kaňonem Mrtvica, navštívíme nejkrásnější vápencové pohory Durmitor s výstupem na nejvyšší vrchol Bobotov Kuk. Budeme i raftovat v průzračných vodách nehlubšího kaňonu Tara. Poutavou cestu zakončíme u moře v Boce Kotorské.

26. 3., 16:30 Historické portály, dveře a výkladce ve Frýdku

Netradiční komentovaná prohlídka zaměřená na hodnotné stavební detaily kostelů, veřejných budov, měšťanských domů a vilek ve Frýdku.

27. 3. Noc s Andersenem

Jako každý rok se i letos mladí vášniví čtenáři mohou těšit na další ročník oblíbené akce Noc s Andersenem. Tentokrát se malí návštěvníci vydají na cestu Muzeem Beskyd Frýdek-Místek po boku Janka – kluka, který stojí před důležitým rozhodnutím: jakému řemeslu zasvětit svou budoucnost. V rámci expozice Beskydy – příroda a lidé se společně s Jankem seznámíme s vybranými řemesly, nahlédneme do života našich předků a objevíme, kolik dovednosti, trpělivosti a umu bylo kdysi potřeba k běžné obživě. Každé řemeslo skrývá svůj příběh – a Janek si bude muset vybrat, které z nich mu je nejbližší. Akce proběhne v časech 18.30 a 19.00 hodin, předprodej vstupenek na www.muzeumbeskyd.com.

Centrum aktivních seniorů, Místek

12. 3., 13:30 MaRS

Maraton s roztroušenou sklerózou – zábavné odpoledne pořádá ROSKA se seniory.

12. 3., 16:00 Antonín Szekander – Na vlasci za bicyklem kolem přehrady

Autorské čtení povídky napsané na námět paní Bohuslavy Kořínkové z Frýdku-Místku, která je hrdinkou neuvěřitelného příběhu, v němž rybář, připojený vlascem ke kolu, klouže o život kolem přehrady Olešná.

Faunapark, Frýdek

15. 3., 15:00 Vítkové jaro

Dílnička a hravé odpoledne plné jarních úkolů pro děti i rodiče.

22. 3., 15:00 Vzpomínky na zoopark 1960-1976

Promítání filmu a komentovaná procházka po stopách Zooparku Frýdek-Místek.

5. 4., 15:00 Hledání velikonočního vajčka

Katolický lidový dům, Místek

17. 3., 16:30 Bylinky z Beskyd

Na každou nemoc roste bylina. Povídání o bylinkách, způsobech užívání a mnoho užitečných rad.

Evangelická fara, Husova 377, Frýdek

25. 3., 17:00 Život onlife

Přednáška doc. Michala Černého z FF Masarykovy univerzity – co znamená žít ve světě, kde se hranice mezi online a offline, umělým a lidským postupně rozmazávají?

Frýdecký zámek

29. 3., 9:00 Velikonoční jarmark na frýdeckém zámku

Tradiční jarmark s krásnými výrobky našeho kraje – malované kraslice, pletené pomlázky, rukodělné výrobky, jarní dekorace, stylové občerstvení a mnohem více! Po celý den bude připraven bohatý kulturní program – v rytířském sále vystoupí folklorní soubor Frýdlantská chasa, v Zámecké kapli sv. Barbory vystoupí pěvecký sbor Catena musica a pěvecké sdružení ECHO. Navíc si můžete prohlédnout aktuální uměleckou výstavu Kousek tajemna a stálé expozice Frýdek a Místek, Frýdek – Mariánské poutní místo.

Náměstí Svobody, Místek

2.–4. 4. Velikonoční městečko

Tradiční Velikonoční městečko. Těšit se můžete na jarmark, program pro děti, hudbu, workshopy, tvořivou dílničku a živá zvířátka.

Muzeum Beskyd, Studijní knihovna

Knihovna nabízí všem zájemcům o odbornou a regionální literaturu více než 38 000 svazků a také několik druhů přírodovědných a společenských vědeckých časopisů. Knihovní fond zahrnuje především naučnou literaturu se vztahem k regionu Frýdecko-Místecka, popř. severní Moravy a Slezska. Knihovna je specializovanou knihovnou a knihy si zde můžete zapůjčit pouze prezenčně. Vstup z prvního nádvoří frýdeckého zámku. Otevřeno: pondělí, čtvrtek: 9:00–12:00, 13:00–17:00, pátek: 9:00–12:00.

Zemřel Jozef Marchevský

Foto | mfkfm.cz

Ve věku 74 let zemřela v neděli 1. února legenda frýdecko-místeckého fotbalu Jozef Marchevský. Oporou týmu Válcoven plechu byl od roku 1973, výrazně se podílel na postupech až do nejvyšší soutěže. Byl tak přítomen nejslavnějšímu období klubu a v prvotní sezóně 1976/77 nastřílel v modro-bílém dresu frýdecko-místeckého oddílu 14 branek!

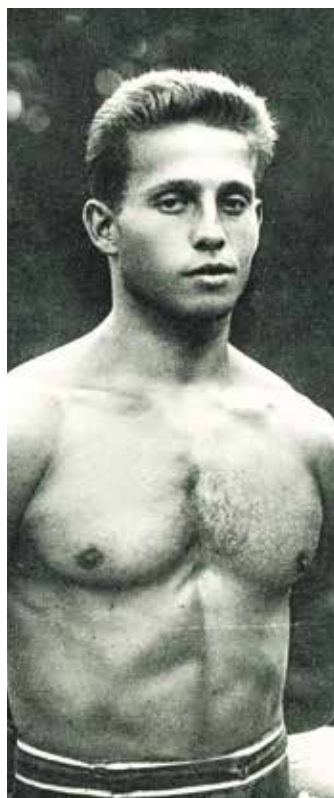
V roce 1978 Marchevský přestoupil do ostravského Baníku, se kterým se poté radoval ze zisku dvou mistrovských titulů. V roce 1985 se vrátil zpět do Frýdku-Místku a právě zde v roce 1989 uzavřel svou bohatou a úspěšnou sportovní kariéru. ■

Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují?

► Kateřina Janásová

Gajdošova ulice

Jan Gajdoš, učitel a všestranný sportovec, olympionik, se narodil 27. prosince 1903 v Židenicích. Měl pět sourozenců, jeho otec vystřídal několik zaměstnání-pracoval jako pekař, ale také jako městský strážník. Po maturitě pokračoval ve studii na Přírodovědecké fakultě MU v Brně, zvolil si učitelství obor tělocvik – zeměpis. Jako středoškolský učitel působil na několika gymnáziích v Čechách, na Moravě, nejdéle v Brně. Od dětství sportoval, byl všestranně nadaný, ať již dělal atletiku, nebo plaval, lyžoval, hrál fotbal. V letech 1929 až 1930 a poté v roce 1933 pobýval jako cvičitel v USA. Účastnil se olympiády v Amsterdamu (1928) a v Berlíně (1936). Téměř z každého mistrovství světa si přivezl medaili, ať cvičil na jakémkoliv nářadí (kruhy, kůň našif). Za okupace se zapojil do protinacistického odboje. V roce 1944

Všestranný sportovec a olympionik Jan Gajdoš (1903-1945).

byl zatčen, vězněn ve Vratislavi a v Brně – Kounicových kolejích. Konce 2. světové války se dožil s podlomeným zdravím, zemřel v Brně 19. listopadu 1945. V roce 2014 mu byla in memoriam udělena Cena Jihomoravského kraje, v roce 2018 získal Řád bílého lva 1. třídy in memoriam.

Gajdošovu ulici nalezneme ve frýdecké části města. Je to poklidná ulice obklopená rodinnými domy, poblíž autobusové zastávky MHD Válcovny plechu-autobusové nádraží. ■

Kámen zmizelých připomínající zatčení a smrt Jana Gajdoše.

INZERCE FMP-2243/02

PALIVOVÉ DŘEVO
Habrovany

**KVALITNÍ ŠTÍPANÉ
PALIVOVÉ DŘEVO**
Dodání po celé
Moravě **ZDARMA**
KRÁTKÉ DODACÍ LHŮTY

TVRDÉ DŘEVO
mix buk, dub, ...
délka polínek 25 cm | 33 cm | 50 cm

MĚKKÉ DŘEVO
mix smrk, borovice, lípa, ...
délka polínek 25 cm | 33 cm | 50 cm

**VOLNĚ SYPANÁ
POLÍNKÁ**

+420 739 572 972
objednavky@drevohabrovany.cz

www.drevohabrovany.cz

INZERCE FMP-2235/02

SBĚRNÉ DVORY
S.R.O.

VYKUPUJEME

- ZA HOTOVÉ PAPÍR A AKUMULÁTORY
- PŘEVODEM NA ÚČET ŽELEZO A BAREVNÉ KOVY
- ZPĚTNÝ ODBĚR ELEKTROZAŘÍZENÍ
- VAŠE DOKUMENTY SKARTUJEME
A JEŠTĚ VÁM ZAPLATÍME!

Ostravská 103, Sviadnov

tel.: 558 655 075, 602 510 018
fax.: 558 655 607

J. Matěje 515, Brušperk

tel.: 558 666 441, 606 476 330

Okružní ulice, Frýdlant n. O.

tel.: 603 740 642, 724 314 646

e-mail: sbernedvory@seznam.cz
www.sbernedvory.cz

POMŮCKA: CINABARIT, ĚL, MOAI, OENO	ODVĚTVÍ	POKRŤENÍ MN. Č.	ZÁPOR	OZNAČENÍ ZKR.		COŽE	INICIÁLY HERCE VYSKOČILA	ZESILENÝ ZÁPOR	JAKO ANGLICKY	INICIÁLY SPISOVATELE LEWISE	CITOSLOVCE BOLESTI	INICIÁLY PREZIDENTA NIXONA	SLOVENSKÉ CHLAPECKÉ JMENO	TUDÍŽ		TYKAJÍCÍ SE TVARU	DRUH SOVY	A TAK DĚLE ZKR.	
PRŮZOR VE ZDI					RUMĚLKA											TĚLOVÝCH. ASOCIACE ZKR.			
1. DÍL TAJENKY																SKUČET			
																OVLIVŇOVAT ÚPLATKEM			
OBRNĚNÝ TRANSPORTÉR ZKR.				UZLÍK V TKANINĚ PLÁTĚNÉ OBYDLÍ									JMÉNO SPISOVATELE BASSE						
CHARAKTERISTICKÁ VLASTNOST					CHEM. ZN. VÁPNIKU TYP FIATU								EURC-ASUSKÝ OSTROVNÍ STÁT				TATRANSKÝ NÁRODNÍ PARK ZKR.	MALÁ ÚSTA	
	MINISTER. PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ ZKR.	FINTA ATOL NÍZKÝCH OSTROVŮ											JEDEN ZE SMYSLŮ	LUMP PODNOŠY					
SOCHY VELIKONOČNÍHO OSTROVA						ROZLEHLÉ POLE	INICIÁLY SPISOV. KRÁSNOHORSKÉ									POSTÁVAT			
																VOZKOVO CITOSLOVCE			
MAŠLE								ZNAČKA REGISTR. VANÉ TUNY	SLOVENSKÁ POLNÍ MÍRA	CHEM. ZN. TANTALU	KOMERČNÍ BANKA ZKR.	TLESKÁNÍ OSLOVENÍ BOHA							
CHEM. ZN. CINU			2. DÍL TAJENKY															JESTLI SLOVENSKY	
SLOVENSKÁ PŘED-LOŽKA VE				INICIÁLY SPISOVATELE NEFFA															MPZ PARAGUAYE

Inzerce v měsíčníku
FRÝDECKO-MÍSTECKÝ
PATRIOT
JE VIDĚT!

inzerce: 608 832 606 | e-mail:
inzerce@fmpatriot.cz

www.ocfryda.cz

FRÝDA
OBCHODNÍ CENTRUM

Tajenku křížovky se jménem a adresou (bez tohoto údaje nebudete zařazeni do slosování) zasílejte na adresu redakce: FM PATRIOT, S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek nebo na e-mail: krizovka@fmpatriot.cz **nejpozději do 23. března 2026.** Tři výherci obdrží dárkový poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda. **Trojice vylosovaných luštitelů se může těšit na svou výhru. Poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda získávají: Tomáš Žižka, Marie Švarcová a Vlasta Slavíková z Frýdku-Místku.** Ceny výhercům doručíme.

INZERCE FMP-2248/01

4fin
Better together

**Poznáváte
Lenku Šikýř Vitáskovou
a Kateřinu Fišerovou?**

**Nyní pracují u nás, protože chtěly poskytovat
nezávislé finanční poradenství na míru.**

Řešíte pojistky, investice, refinancování úvěru, nebo výhodnou hypotéku?
Domluvte si s námi schůzku, poradíme Vám jak na to!

Získejte komplexní zodpovědnou péči o Vaše finance s důrazem na individuální přístup a důvěru. Stačí se jen ozvat a přesvědčit se.

Ales.Kocur@4fin.cz | 608 47 42 47

ADLO®

BEZPEČNOSTNÍ DVEŘE

ZLODĚJI JSOU NÁM UKRADENÍ !

A VÁM TAKY ?

- 35 let ADLO = VÝROBA, INOVACE A DOKONALOST
- zakázky realizujeme „NA KLÍČ“ = o vše se postaráme my
- zdarma zaměříme před výrobou = zaručí hladký průběh montáže
- montáž za jeden den = večer jdete v klidu spát
- rychlý záruční a pozáruční servis = vždy Vám pomůžeme

OSTRAVA - Poruba, U Soudu 6200/17

T: 601 055 146 E: info@adlo.cz W: www.adlo.cz

PRAHA | BRNO | OSTRAVA | PLZEŇ | HRADEC KRÁLOVÉ | OLOMOUC

VSTUPNÍ DVEŘE ADLO 4 v 1
BEZPEČNOSTNÍ
PROTIHLUKOVÉ
PROTIPOŽÁRNÍ
TEPELNĚ - IZOLAČNÍ

BEZPEČNOSTNÍ DVEŘE
36.900 Kč vč. DPH
po slevě na zakázku „NA KLÍČ“

INZERCE EMP-2249/01

INZERCE EMP-2245/01

V akčních modelech **Classic** najdete vše, co ve svém autě chcete mít – **parkovací senzory** vpředu i vzadu, **spolehlivé propojení** telefonu s vozem a další **prvky praktické výbavy**, které usnadní každou Vaši jízdu. Cestujte v pohodlí a s jistotou i díky benefitům, jako jsou Předplacený servis Standard a Prodloužená záruka, které získáte při financování CHYTŘE zcela zdarma.

Více informací Vám rádi sdělíme osobně, nebo nás kontaktujte telefonicky či online.

SKODA Financial Services

Váš autorizovaný prodejce vozů Škoda:

Autodružstvo FM

Frýdecká ul. 1956/12, Český Těšín

Beskydská 704, Frýdek-Místek

Hlučínská 60, Ostrava

Brandlova 1911/5, Ostrava - Moravská Ostrava

www.ado-autodruzstvo.cz

SKODA

Akční modely Classic Jednoduše pro Vás

Škoda Fabia a Scala

Již od
399 900 Kč

Předplacený servis Standard
na 5 let, nebo do 60 000 km.
Zdarma při financování CHYTŘE.

Prodloužená záruka
na 5 let, nebo do 60 000 km.
Zdarma s financováním CHYTŘE.

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ vozu Škoda Fabia: 5,0–5,4 l/100 km; 113–123 g/km;
Škoda Scala: 5,1–5,9 l/100 km; 116–133 g/km

Ilustrativní fotografie